

Марочко А.А.

курсант 2 курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Сердюк Л.М.,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та історії
держави і права
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ГОЛОСУВАННЯ В УКРАЇНІ: ДОСВІД ЕСТОНІЇ

В умовах сьогодення ми живимо в епоху бурхливого розвитку технологій, які активно використовуються та впроваджуються у сфери суспільного життя. Не винятком є і політика, в яку активно пропагують такі поняття, як “електронна демократія”, “електронне врядування”. В цьому контексті важливою умовою їх практичного втілення є використання сучасних технологій у виборчому процесі, зокрема – електронного голосування.

Для української виборчої системи електронне голосування абсолютно нове та незвідане явища, тому необхідно зрозуміти його сутнісні характеристики. Під електронним голосуванням розуміють таке поняття яке “... об’єднує кілька різних типів голосування за допомогою електронних засобів так і процес автоматичного підрахунку голосів за допомогою електронних пристроїв та спеціального програмного забезпечення”[2].

Головними проблемами виборів в Україні є: низька явка населення на вибори, повільний підрахунок голосів та маніпулювання ними. Проблема неможливого проведення виборів в містах, де відбувається збройний конфлікт. Вирішити такі проблеми можна за допомогою електронних виборів. І тоді збільшиться швидкість підрахунків голосів; заощадження у перспективі бюджетних коштів; захист від свідомої підробки документів та фальсифікації результатів голосування; зросте рівень залученості громадян на виборах(молоді); можливість проведення виборів у містах політичної та соціальної нестабільності (Схід) [1;2;3]

Перейняти досвід проведення електронних виборів в Україні можна у Естонії. У 2000 р. у естонців було введено електронну ідентифікаційну картку, вона дозволяє контролювати банківські рахунки, подавати декларацію в

податкову, користуватись електронним підписом, подорожувати країнами ЄС, і віднедавна - брати участь у виборах.

Вибори через Інтернет - особлива новація у естонців. Для того, щоб скористатися такою можливістю жителю Естонії необхідно дійсна ідентифікаційна картка, комп'ютер, завантажена з сайту виборчої комісії програма. Голосувати можна протягом 4-6-ти днів, а також особливістю є те що свій вибір можна змінювати скільки завгодно, але в останній день виборчого періоду свій вибір змінювати не можна.

В перше такий досвід було застосовано в 2005 році, за два роки вже було обрано парламент країни. Варто зазначити, що такий спосіб голосування є лише однією з електронних можливостей жителя, традиційна процедура голосування була збережена як альтернативна.

Також, варто зазначити про недоліки та ризики використання механізму електронного голосування: вразливість комп'ютерних систем (віруси, хакерські атаки, тощо); недовіра значної кількості населення до технології електронного голосування, недоступність Інтернету для значної частини населення; відсутність чи низький рівень комп'ютерної грамотності певної гілки населення[1;2;3]

Варто зазначити в епоху інтенсивного розвитку інформаційних технологій не можливо залишатися осторонь технологічного прогресу. Очевидно, що майбутнє демократичне суспільство - це суспільство інформаційних технологій. Однак умовою для використання такого механізму в Україні повинні стати гарантії безпечного його реалізації. Крім того, електронне голосування повинно використовуватись, як одна з електронних можливостей громадянина (досвід Естонії), а не як єдиний безальтернативний механізм обрання влади.

1. Готун А.М. Використання нових інформаційних технологій у виборчому процесі: світовий досвід і практика застосування в Україні / А.М. Готун // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – С. 52-57.

2. Електронне голосування / Вікіпедія. – Режим доступу: http://www.uk.wikipedia.org/wiki/Електронне_голосування.

3. Сіденко І.Г. Перспективи впровадження електронного голосування в Україні / І.Г. Сіденко. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/ebook/conf/2012-2/doc/1/12.pdf>

4. Турчин Я.Б. Світовий досвід у реалізації концептуальних засад електронного голосування / Я.Б. Турчин // Гілея. – К.: ВІР УАН, 2013. – Вип.73. – С.308-310.

5. Віктор Мусіяка: Кому і навіщо впроваджувати електронне голосування? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.3republic.org.ua/ua/ideas/11613>.

6. Вибори через інтернет. Реформи народів світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bigggidea.com/practices/878/>